

Koldingbogen

ÅRSTAL:	1989
FORFATTER:	Karl Jørgensen
TITEL:	Fange på Koldinghus.
KORT RESUME:	Forfatteren indespærret efter æblerov ca. 1924 – 25.

Fange på Koldinghus

Af Karl Jørgensen

Ja, en sådan overskrift kræver jo nok en forklaring, og derfor vil jeg indlede med at fortælle, at jeg er en mand på 72 år, født og opvokset her i Kolding. Min far havde dengang cykelforretning i Låsbygade nr. 7, det nuværende Låsbybanke.

Vi var 4 børn, 2 piger og 2 drenge, hvoraf jeg var den ældste. Med en så tæt bopæl til slottet og slotshaven, foregik vor leg jo meget i slotshaven og deromkring. Vi havde her en dejlig tumleplads og gode legekammerater, her iblandt kustodens drenge, der var 3 ialt. Kustoden hed dengang Hentzen og boede i det lille røde hus, som dengang lå ved slottet og blev nedrevet først i 1950'erne. Der hørte dengang lidt have med til huset, med bl.a. 2 skovfogedæbletræer, og disse træer var vi drenge jo meget interesserede i, især når de dejlige røde æbler var modne.

Der skal så lige fortælles, at til slottet hørte en opsynsmand, en ældre mand, der havde opsyn med haven og slog plænen, der dengang blev slået med le. Han hed Knudsen og boede på Piledamsvej. Dengang som nu blev det lille tårnhus mod sydvest brugt som redskabsrum, og der var endnu fængselsgitter for vindueshullet.

Vi skal tilbage i tiden omkring ca. 1924-1925, og jeg har været ca. 8-9 år. Vi var 6-7 drenge på vej til æbletræerne, som på det tidspunkt bar fine røde æbler. Vi samlede først de nedfaldne op, men i mangel heraf forsynede vi os jo med, hvad der var på grenene. Jeg havde således lige fyldt lommerne, da Knudsen pludselig dukkede op. Han stod gemt bag huset og havde derfra beluret os, så jeg skal love for, at vi drenge fik

benene på nakken. Det skal her bemærkes, at Knudsen var en hidsig fyr. Græsset var dengang ret ujævnt, og der lå jeg. Knudsen greb fat i mig og slæbte mig ind i tårnrummet, alt imens jeg fik alle mulige udskæld. »Jeg skal lære dig at tage æbler, nu kan du blive herinde«, hvorefter døren blev smækket i og låst forsvarligt. Jeg husker tydeligt hans halvsvenske dialekt. Jeg var jo ikke en stor karl. Der sad jeg bag tremmerne, og kunne se mine kammerater nedenfor i græsset. De råbte op til mig, hvad de nu skulle gøre. Vi blev enige om, at de skulle løbe hjem til min far og hente en fil, så jeg kunne arbejde mig ud. De forsvandt. Jeg ved ikke, hvor lang tid der gik, men som fængslet må tiden jo nok have forekommet mig ret lang.

Det sydvestlige hjørne af Koldinghus, hvor »fangehullet« var.

Dagen efter måtte jeg op på Piledamsvej, hvor Knudsen boede, og sige »Undskyld, hr. Knudsen«. »Nå, men så håber jeg, at du aldrig vil gøre sådan noget mere«. Jeg lovede bod og bedring. Jeg havde fået mig en ordentlig lærestreg og kan vel i dag betegne mig som den sidste nulevende fange fra Koldinghus.

Endelig kom kammeraterne, men nu havde de sandelig min mor med. Hun var meget oprørt over, hvad der var sket. »Hvor er Knudsen?«, hørte jeg hende sige. Man fik så fat i ham, og jeg hørte min mor spørge, hvordan han kunne tillade sig at spærre mig inde, fordi jeg havde taget æbler. Nu var han jo lidt hidsig anlagt, og det var ikke meningen, at jeg skulle blive der så længe, men han syntes nu, at jeg skulle have en afstraffelse. Jeg kom ud og husker, at da jeg kom hjem, fik jeg en ordentlig balle.